

„W OBRONIE PRAWDY”
Stanowisko członków Komisji Uczelnianej NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
przy Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W dniu 8 lutego br. dziennik „Rzeczpospolita” opublikował na swoich łamach artykuł grupy pracowników naukowych Uniwersytetu Warszawskiego zatytułowany „W obronie prawdy”. Pierwotnie jego tekst ukazał się w periodyku „Uniwersytet Warszawski” nr 1 (51), luty 2011 r. Jego publikacja w ogólnopolskim dzienniku oznacza, że jego autorzy pragnęli nim zainteresować szersze audytorium. Waga poruszonych w nich zagadnień skłoniła nas do wyrażenia naszego stanowiska.

Poniżej podajemy streszczenie artykułu a następnie stanowisko członków Komisji.

Autorzy artykułu na wstępie przypominają o szczególnym zobowiązaniu środowiska uniwersyteckiego do dążenia do Prawdy, gdyż w tym tkwi sens prowadzenia badań naukowych. Wskazują na to, że dojście do prawdy jest niemożliwe jeżeli porzucimy samodzielność myślenia i oprzemy się wyłącznie na opinii innych lub też na tzw. opinii większości. Z wymogu poszukiwania prawdy wynika także powołanie Uniwersytetu do dbałości o prawdę w życiu społecznym.

Przedmiotem troski autorów listu jest brak merytorycznych debat publicznych. Zamiast rzeczowej wymiany zdań ma miejsce przekrzykiwanie i obrzucanie inwektywami. Niekiedy do dyskusji nie zaprasza się niewygodnych dyskutantów, innym zaś z kolei nadaje się „odpowiednie” etykiety lub ośmiesza się. Są to typowe przejawy mobbingu grupy nad wybraną ofiarą. Oznacza to, że chęć akceptacji w grupie przeważa nad racjami moralnymi czy rozumowymi. W takich sytuacjach argumentów napiętnowanych się nie słucha ponieważ wynikają one ze znanego „wszystkim i od dawna” ich defektu umysłowego. To publiczne ośmieszenie jest ostatecznym sposobem obrony przed Prawdą. W taki sposób postępowano m.in. ze śp. Prezydentem RP Lechem Kaczyńskim. Nie było końca karykaturom, „śmiesznym zdjęciom”, uszczypliwościom.

W dalszej części artykułu jego autorzy odnoszą się do wybranych wypowiedzi niektórych polityków i innych osób publicznych. Zwracają uwagę, że zostały w nich przekroczone wszelkie normy przyzwoitości i dobrych obyczajów. Dotyczy to także języka polityki w ogólności, gdzie przekraczane są wszelkie wyobrażalne granice. Co na to polskie elity? Są pełne oburzenia, jednak ich głos nie dociera do ogółu, gdyż są praktycznie nieobecne w mediach. Natomiast ci, którzy przez media zostali wylansowani na elity, godzący się na taki styl publicznej debaty, po prostu tą elitą nie są.

Kolejnym przedmiotem troski autorów jest sposób relacji o przyczynach katastrofy smoleńskiej i sposób prowadzenia śledztwa na ten temat. Nie można milczeć, gdy winą za katastrofę obarczani są piloci a brakuje na to jakichkolwiek dowodów. Nie można też milczeć gdy materialne dowody w sprawie, w postaci szczątków samolotu, są niszczone. Wygląda więc na to, że nikt nas nie wyręczy w znalezieniu odpowiedzi na to co się stało. Jest to zadanie z którego wykonania rozliczą nas przyszłe pokolenia jako bezpośrednich świadków historii.

Artykuł kończy się stwierdzeniem, że dochodzenie do prawdy nie może polegać na liczeniu się z tym „kto to mówi, ilu ludzi tak mówi, jakich przyjaciół czy nieprzyjaciół ma mówiący” lecz na bardzo prostej rzeczy: „jakie rzetelne argumenty można spokojnie i rzeczowo przedstawić na poparcie danej tezy”. Tylko takie podejście jest drogą do uzdrowienia sytuacji. To jest nie tylko istota i misja Uniwersytetu, w przeszłości i teraz, ale podstawa przyszłości państwa.

My, niżej podpisani, członkowie Komisji Uczelnianej w pełni zgadzamy się z poglądami zawartymi w w/w artykule. Uważamy, że podstawą pokoju społecznego jest rzetelny i bezstronny przekaz informacji w prasie, radio i telewizji. U schyłku PRL na murach polskich

miast spotykać można było hasła „Telewizja kłamie”, co było oznaką dezaprobaty społecznej wobec manipulacji, przemilczeń lub fałszerstw płynących z tego najbardziej wpływowego medium. Napisy te świadczyły też o budzącej się świadomości obywatelskiej społeczeństwa.

W obecnej dobie miarą obywatelskiego zaangażowania społeczeństwa jest udział w wyborach. Dlatego też, jako obywatele i wyborcy, mamy prawo do rzetelnej informacji czyli do prawdy. Media powinny nie tylko rzetelnie informować ale także dociekać prawdy. Niestety w przekazie medialnym obserwuje się tendencyjność i jednostronność. Okazuje się, że pewna grupa polityków (i partii z nimi związanych) cieszy się szczególną sympatią większości mediów, inni zaś politycy i partie – nie. Wypowiedzi polityków lubianych przedstawiane są w pozytywnym świetle a ich różnorakie potknięcia są albo przemilczane albo niezwykle życzliwie usprawiedliwane. Z kolei na politykach nielubianych nie pozostawia się przysłowiowej suchej nitki. Te sympatie i antypatie mediów przenoszone są także na elektoraty poszczególnych partii politycznych. W ten sposób społeczeństwo zostało podzielone i skłócone. Wzrósł poziom agresji i niespotykanej wręcz nienawiści w różnorakich wypowiedziach. Lektura wielu stron internetowych i portali społecznościowych nie pozostawia w tym względzie żadnych wątpliwości.

Wzywamy do opamiętania. Nie mając bezpośredniego wpływu na media i polityków, zwracamy się do naszych członków i do całej społeczności naszego Uniwersytetu. Tylko naszą odpowiedzialną postawą, wolną od podsuwanych nam złych, szyderczych i nienawistnych emocji możemy postawić tamę panoszącemu się złu. Jeżeli jesteśmy świadkami audycji, w której przekraczane są granice wytyczone przez dobre obyczaje, w której argumentem staje się szyderstwo lub drwina wobec bohatera (bohaterów) audycji, reagujmy, dzwoniąc do studia i wyrażając swój protest. Twórzmy klimat społeczny sprzyjający dialogowi, wolnego od napastliwości i służącemu dojściu do prawdy. Będzie to wypełnienie testamentu błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki, patrona Solidarności, męczennika za Wiarę i za prawdę w życiu społecznym. W Jego Osobie mamy wielkiego sprzymierzeńca. Niechaj mottem dla nas będą przejmujące słowa z homilii wygłoszonej przez księdza Jerzego w dniu 31.X.1982 r.:

„Na tym polega w zasadzie nasza niewola, że poddajemy się panowaniu kłamstwa, że go nie demaskujemy i nie protestujemy przeciwko niemu na co dzień. (...) Gdyby większość Polaków w obecnej sytuacji wkroczyła na drogę prawdy (...) stalibyśmy się narodem wolnym duchowo już teraz. A wolność zewnętrzna czy polityczna musiałaby przyjść prędzej czy później jako konsekwencja tej wolności ducha i wierności prawdzie. Zasadniczą sprawą przy wyzwoleniu człowieka i narodu jest przewyciężenie lęku. (...) Jeżeli prawda będzie dla nas taką wartością, dla której warto cierpieć, warto ponosić ryzyko, to wtedy przewyciężamy lęk, który jest bezpośrednią przyczyną naszego zniewolenia.”

Toruń, 21 luty 2011 r.

1. Krystyna Sulowska-Tuszyńska
2. Anna Abstorska
3. Stanisław Biniak
4. Andrzej Bokiniec
5. Elżbieta Burkacka-Łaukajtys
6. Ludmiła Fastowicz
7. Grażyna Gawrońska
8. Przemysław Grodzicki
9. Grażyna Kotłowska
10. Waldemar Marciniak
11. Grzegorz Trykowski
12. Irena Wiśniewska